

*„Wiedzieć, żeby przewidzieć
Przewidzieć, żeby działać”
August Comte*

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

Podstawa prawna

1. Przepisy ogólne
 - Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526)
 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04. 1997r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483)
2. Przepisy oświatowe:
 - Ustawa z dnia 07. 09. 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
 - Rozporządzenie MENiS z dnia 26. 02. 2002r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2002r. nr 51 poz. 458)
 - Rozporządzenie MENiS z dnia 07.09.2004r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzaniu egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2004r. nr 199 poz. 2046 z późn. zm.)
 - Rozporządzenia MEN z dnia 31.01.2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003r. nr 26, poz. 226 z późn. zm.)
3. Przepisy poza oświatowe:
 - Ustawa z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. nr 147, poz. 1231, z późn. zm.)
 - Ustawa z dnia 19.08.1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r. nr 111, poz. 535 z późn. zm.)
 - Ustawa z dnia 29. 07. 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r. nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)
 - Ustawa z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. nr 64, poz. 593)
 - Ustawa z dnia 09.11. 1995r. o ochronie przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, poz. 55, z późn. zm).

Szkolny Program Profilaktyki został opracowany na potrzeby Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Strącznie i podległych szkół filialnych po zdiagnozowaniu środowiska szkolnego oraz w oparciu o podstawę programową i Program Wychowawczy.

I OBSZARY BADAŃ

1. Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.
2. Promocja zdrowego stylu życia.
3. Zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym.
4. Wspieranie dziecka i rodziny.
5. Uspołecznienie.

II CELE PROGRAMU

Cel główny:

- przygotowanie uczniów i rodziców do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi.

Cele szczegółowe:

- tworzenie bezpiecznej atmosfery w szkole;
- niedopuszczanie do zachowań agresywnych i prób przemocy w szkole;
- propagowanie zdrowego stylu życia;
- wzbudzanie w uczniach poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i czyny;
- wskazywanie pożądanych wzorców zachowań;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości;
- radzenie sobie ze stresem;
- wspieranie rodziny w sytuacjach trudnych.

III REALIZATORZY

Za realizację działań profilaktycznych odpowiedzialni będą:

- dyrekcja szkoły;
- nauczyciele;
- wychowawcy;

- oraz osoby i instytucje wspierające działalność szkoły w zakresie profilaktyki: rodzice, higienistka, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Straż Gminna, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Straż Pożarna i in.

IV SPOSÓB REALIZACJI

- diagnoza rzeczywistych problemów (początek roku szkolnego);
- realizacja Programu Profilaktyki
- ewaluacja Programu Profilaktyki (koniec roku szkolnego);
- Program profilaktyki jest otwarty i może ulegać modyfikacjom.

V SPOSOBY EWALUACJI

- obserwacja
- ankietowanie
- wywiad
- inne

VI ZADANIA

OBSZAR I - Bezpieczeństwo w szkole i poza nią

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZ.	TERMIN	UWAGI
1. Uświadamianie uczniom skutków niebezpiecznych i brawurowych zachowań na przerwach, w szatni, na wycieczkach, w drodze do i ze szkoły, na lekcjach, na dyskotekach klasowych i szkolnych.	<ul style="list-style-type: none">– pogadanki – apele szkolne– zapoznanie z regulaminami obowiązującymi na terenie szkoły (klasopracowni, sali gimnastycznej, świetlicy, biblioteki itd.)	dyrekcja nauczyciele wychowawcy	Na bieżąco IX-X	

2. Zapobieganie wśród społeczności szkolnej panice i zachowaniom histerycznym.	– zapoznanie z planem ewakuacji szkoły i zachowaniem się na wypadek pożaru (ćwiczenia ewakuacyjne)	BHP-owiec nauczyciele	IX-XII	
3. Kształtowanie wśród uczniów umiejętności zachowania się w przypadku zaistnienia sytuacji zagrażającej zdrowiu, życiu.	– eksponowanie w widocznych miejscach telefonów alarmowych; – spotkania z przedstawicielami straży pożarnej i policji; – udział w konkursach profilaktycznych;	Nauczyciele Policja Straż Pożarna	-Początek roku szkolnego -Zgodnie z planem współpracy z instytucjami; -Zgodnie z harmonogramem konkursów	
4. Nabywanie przez uczniów umiejętności zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi (petardy, niewybuchy, substancje toksyczne)	– omawianie prawdziwych sytuacji kontaktu z przedmiotami niebezpiecznymi – pogadanki w okresie największego zainteresowania artykułami pirotechnicznymi (Boże Narodzenie, Nowy Rok) – ćwiczenia w rozpoznawaniu sygnałów alarmowych	Wychowawcy Policja, Straż Gminna	-Zgodnie z planem wychowawczym XII	
5. Bezpieczna droga do szkoły: nabywanie przez uczniów właściwe zachowanie się na przystankach autobusowych i w autobusach szkolnych	– udział w akcjach profilaktycznych; – przeprowadzanie kursu na kartę rowerową – pogadanki na temat przestrzegania znaków drogowych, znajomości zasad przechodzenia przez jezdnię, zachowanie się w autokarze szkolnym, – zorganizowanie spotkania z policjantem	Policja, Straż Gminna pedagog	-Zgodnie z harmonogramem imprez IV-V -Zgodnie z planem współpracy z instytucjami;	
6. Nabywanie przez uczniów umiejętności właściwego korzystania z wszelkich urządzeń	– pogadanki i pokaz bezpiecznego korzystania z niektórych urządzeń elektrycznych np. żelazka	wychowawcy nauczyciele	-zgodnie z planami dydaktycznymi	

elektrycznych i innych z którymi styka się dziecko.			mi i wychowawczymi	
7. Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach (omdleń, oparzeń, zranień).	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki – pokazy – pogadanki na temat zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi 	higienistka pedagog	-Zgodnie z planem współpracy z instytucjami;	
8. Kształtowanie w uczniach postawy zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi.	<ul style="list-style-type: none"> – nauka „asertywności” – pogadanki, warsztaty na lekcjach wychowawczych 	Wychowawca światlicy socjoterapeutycznej Wychowawcy	-Zgodnie z planem pracy światlicy socjoterapeutycznej. Zgodnie z planami wychowawczymi	

OBSZAR II - Promocja zdrowego trybu życia

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZ.	TERMIN	UWAGI
1. Wdrażanie zasad dbałości o higienę osobistą i otoczenia.	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia/lekcje z zakresu higieny osobistej i otoczenia, w tym podejmowanie tematyki zapobiegania wszawicy u dzieci; – spotkania z higienistką szkolną – pogadanki na temat chorób związanych z nieprzestrzeganiem higieny osobistej (wszawica, grzybica, świerzb) – nauka mycia zębów (fluoryzacja zębów); – apele profilaktyczne 	wychowawcy higienistka szkolna nauczyciele	-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi -Apele w zależności od potrzeb -Fluoryzacja zgodnie z harmonogramem	

<p>2. Promowanie zdrowego odżywiania (umiejętność rezygnowania z niezdrowej żywności).</p>	<ul style="list-style-type: none"> – udział uczniów klas I-III w akcji „Owoce dla każdego”; – kontynuacja akcji „Mleko w szkole”; – prowadzenie akcji promujących zdrowe odżywianie; – pogadanki na temat roli warzyw i owoców jako składników diety służącej zdrowiu; 	<p>wychowawcy nauczyciele</p>	<p>fluoryzacji. -Cały rok szkolny -Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi i wg potrzeb.</p>	
<p>3. Przekonywanie uczniów o konieczności aktywnego spędzania wolnego czasu oraz znaczenia ruchu dla zdrowia fizycznego i psychicznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki na lekcjach wychowawczych; – gry i zabawy ruchowe na świetlicy szkolnej; – lekcje wychowania fizycznego; – pozalekcyjne zajęcia sportowe; – wyjazdy na basen. 	<p>wychowawcy opiekun świetlicy n-1 wych. fiz.</p>	<p>-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi i wg potrzeb.</p>	
<p>4. Kształtowanie postaw związanych z ochroną środowiska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – lekcje wychowawcze; – zajęcia pozalekcyjne (kołach przyrodniczym i ekologicznym) – udział w akcjach „Sprzątania Świata” i Dnia Ziemi – konkursy przyrodniczo – ekologiczne; – wycieczki krajoznawcze 	<p>wychowawcy nauczyciele Koła Łowieckie Nadleśnictwa</p>	<p>-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi ; -Zgodnie z planami zajęć pozalekcyjnych. - akcje IX, IV, V - wycieczki V,VI</p>	

<p>5. Uświadamianie skutków uzależnień od alkoholu, tytoniu i narkotyków również od gier komputerowych, telewizji, Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie z policjantem; - pogadanki na lekcjach wychowawczych; - prelekcja higienistki szkolnej na temat uzależnień dla klas IV – VI; - zorganizowanie wystawki dotyczącej profilaktyki uzależnień; - pedagogizacja rodziców; - prelekcja z udziałem pracowników PPP; - konkurs plastyczny na temat uzależnień; - udział w akcjach „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. 	<p>Policja wychowawcy higienistka opiekun światlicy</p> <p>Poradnia PP socjoterapeutyc znej pedagog</p>	<p>-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi ; -Zgodnie z planami zajęć pozalekcyjnych. -pedagogizacje na zebraniach rodzicielskich -akcja V-VI</p>	
<p>6. Ukazywanie wpływu reklam i środków masowego przekazu na zachowania młodych ludzi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki i debaty na lekcjach wychowawczych; - scenki dramatowe, plakaty, wystawki 	<p>wychowawcy</p>	<p>-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi ;</p>	
<p>7. Podejmowanie działań w związku z rosnącym zagrożeniem życia i zdrowia dzieci i młodzieży wynikającym z coraz powszechniejszego dostępu do substancji psychoaktywnych – dopalacze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie i przeprowadzenie spotkań i rozmów z rodzicami oraz uczniami na temat działania substancji psychoaktywnych w celu zwrócenia uwagi na zagrożenia wynikające z ich używania. - rozpowszechnianie materiałów informacyjnych wśród rodziców uczniów- pozyskanie ich jako koalicjantów szkoły w chronieniu dzieci przed środkami psychoaktywnymi - uwzględnienie w planach wychowawczych treści dotyczących „dopalaczy” 	<p>zaproszony specjalista, pedagog wychowawcy</p>	<p>-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi oraz według potrzeb</p>	

OBSZAR III - Zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZ.	TERMIN	UWAGI
1. Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, negocjowania, przepraszenia i przebaczenia.	- organizowanie zabaw ze zwrotami grzecznościowymi; - odgrywanie ról, pogadanki;	nauczyciele wychowawcy	Na bieżąco	
2. Zapobieganie przyzwalaniu na zachowania nieakceptowane społecznie, agresywne, dewastujące otoczenie.	- pogadanki, rozmowy; - ponoszenie określonych konsekwencji za niewłaściwe zachowania na przerwach, czyny, wybory;	wychowawcy nauczyciele	Na bieżąco	
3. Wskazywanie możliwości unikania agresji, przemocy.	- promowanie zasad uczciwego, sprawiedliwego i honorowego postępowania;	Wychowawcy, pedagog	Na bieżąco	
4. Rozwijanie umiejętności asertywnego zachowania w kontaktach z rówieśnikami i nieznanymi.	- nauka odmawiania w określonych sytuacjach; - uczeń potrafi być asertywny w sytuacjach, gdy ktoś namawia go do złego;	wychowawcy nauczyciele	-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi oraz według potrzeb	
5. Dostarczanie uczniom wiedzy na temat sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem, zagrożeniami.	- lekcje wychowawcze na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych; - zajęcia integrujące klasę; - analiza lektur ukazujących pozytywne relacje człowiek – człowiek;	wychowawcy nauczyciel języka polskiego, bibliotekarz, pedagog	-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi oraz według potrzeb	

6. Edukacja rodziców z zakresu zjawiska przemocy.	- prelekcje; - rozmowy z rodzicami;	Wychowawcy, pedagog	-Zgodnie z planem współpracy z rodzicami	
---	--	------------------------	--	--

OBSZAR IV - Wspieranie dziecka i rodziny

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZ.	TERMIN	UWAGI
1. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym poprzez wczesne wykrywanie trudności w nauce i problemów wychowawczych.	- rozmowy z rodzicami – uświadamianie konieczności przeprowadzania badań PPP; - prowadzenie zindywidualizowanych zajęć z dziećmi mającymi deficyty rozwojowe; - prowadzenie zespołów wyrównawczych; - stosowanie metod aktywizujących na zajęciach; - pomoc w odrabianiu prac domowych; - prezentowanie postępów uczniów; - poradnictwo dla rodziców w sprawie metod postępowania z uczniami mającymi trudności w nauce, zachowaniu; - zorganizowanie prelekcji na temat niepowodzeń szkolnych; - umożliwianie osiągnięcia sukcesu; - Udzielanie pomocy wychowawcom i nauczycielom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze. <ul style="list-style-type: none"> • kontrola frekwencji, • indywidualne i grupowe rozmowy z uczniami, • inicjowanie i koordynowanie pracy ze specjalistami, 	wychowawcy nauczyciele nauczyciele wychowawcy, pedagog	-Na bieżąco -Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi oraz według potrzeb	
2. Ochrona praw dziecka w sytuacjach niewydolności rodziny.- motywacja rodziców	- pogadanki na temat praw dziecka; - badanie środowiska rodzinnego uczniów – wywiad środowiskowy; - wskazywanie dróg uzyskiwania pomocy w sytuacjach	wychowawcy pedagog GOPS	-Zgodnie z planami dydaktycznymi i	

do pracy nad zmianą sytuacji dziecka	dysfunkcyjności środowiska rodzinnego;		wychowawczymi oraz według potrzeb	
3. Pomoc rodzinie w sytuacjach losowych, problemach materialnych i społecznych.	- współpraca z instytucjami wspomagającymi rodzinę – GOPS, Policja, TPD; - organizowanie zbiórek pieniężnych, zakup obuwia i kurtek, podręczników; - organizowanie żywnościowych paczek świątecznych;	dyrektor opiekun TPD, pedagog	-Zgodnie z planem współpracy z instytucjami	
4. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny.	- zebrania rodziców; - angażowanie do sprawowania opieki w czasie uroczystości szkolnych, wycieczek, wyjazdów; - zaangażowanie rodziców do organizowania uroczystości klasowych, ognisk integracyjnych;	dyrektor nauczyciele wychowawcy	-Zgodnie z harmonogramem zebrań; -Zgodnie z planem wycieczek, imprez i uroczystości szkolnych.	
5. Prowadzenie poradnictwa dla rodziców.	Udzielanie porad ułatwiających rozwiązywanie trudności wychowawczych dzieci. <ul style="list-style-type: none"> • indywidualne spotkania z rodzicami, • udział w zebraniach z rodzicami wg zgłaszanych potrzeb. 	pedagog	-Zgodnie z planem pracy pedagoga	

OBSZAR V - Uspolecznienie

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZ.	TERMIN	UWAGI
1. Integracja grupy rówieśniczej połączona z promowaniem pozytywnych wzorców, przyjaźni i koleżeństwa.	<ul style="list-style-type: none"> – prace w zespołach zadaniowych; – zabawy i spotkania integrujące klasę; – wspólny udział klas w wycieczkach szkolnych, dyskotekach – stwarzanie okazji do prezentowania swojego wizerunku (hobby, zainteresowania, wystawki); 	nauczyciele pedagog wychowawcy	Na bieżąco	
2. Uczenie szacunku i kształtowanie postaw życzliwości i dobroci wobec każdego człowieka. Dostrzeganie osób niepełnosprawnych, w podeszłym wieku, samotnych i potrzebujących.	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki na lekcjach wychowawczych i zajęciach edukacyjnych; – wprowadzanie na lekcjach wychowawczych pojęcia tolerancji dla odmienności drugiego człowieka; – uroczystości klasowe z okazji Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka; 	wychowawcy	-Zgodnie z planami dydaktycznymi i wychowawczymi oraz według potrzeb - Zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości.	
3. Stwarzanie drogi do przeżycia sukcesu.	<ul style="list-style-type: none"> – konkursy na różnych szczeblach 	opiekunowie kół zainteresowań; wychowawcy; nauczyciele w - f	Zgodnie z kalendarzem konkursów	
4. Wyrabianie umiejętności akceptacji, uczenie odpowiedzialności za siebie i innych.	<ul style="list-style-type: none"> – zajęcia edukacyjne i pogadanki; – uroczystości i imprezy szkolne; – aktywizowanie Samorządu Uczniowskiego do pracy na rzecz szkoły. 	Nauczyciele SU	- Zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości. - Zgodnie z pl. pracy SU	

Program został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną na wspólnym posiedzeniu w dniu 30.09.2013 roku.